

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Природничо-географічний факультет

Українське ботанічне товариство
Сумське відділення

Українське географічне товариство
Сумський відділ

Українське товариство генетиків і селекціонерів імені М. І. Вавилова
Сумське обласне відділення

VI Всеукраїнська наукова конференція-конкурс

«Молодь. Наука. Природа»

25 квітня 2025 р.

Інформаційний лист № 1

Суми – 2025

Шановні юні науковці!

Запрошуємо Вас до участі
у Всеукраїнській науковій конференції-конкурсі
«Молодь. Наука. Природа»,
що відбудеться **25 квітня 2025 року**
на базі природничо-географічного факультету
Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
під час Днів науки!

Конференція-конкурс буде проведена у змішаному форматі на платформі Zoom та в аудиторіях СумДПУ імені А. С. Макаренка.

До участі у конференції-конкурсі запрошуються:

учні закладів загальної середньої та позашкільної освіти, учні-члени Малої академії наук України, студенти закладів фахової передвищої та професійно-технічної освіти, що цікавляться науковими проблемами біології, екології, географії, хімії, валеології та медицини, психології та сільського господарства.

У програмі конференції-конкурсу

- **Конкурс доповідей** за результатами виконання науково-дослідницьких робіт у змішаному форматі (з можливістю очної участі або дистанційно).
- **Відкритий Природничий турнір** з біології, географії та хімії у дистанційному форматі.

Учні мають можливість взяти участь **в обох**, або **в одному** з цих заходів!

Реєстрація

З метою своєчасного формування програми конференції-конкурсу необхідно заповнити:

- для участі у **конкурсі доповідей** «Електронну реєстраційну форму» за посиланням <https://forms.gle/aaEjKqzjwrZ7Wvec9> **до 23 квітня 2025 року**.
- для участі у **відкритому природничому турнірі** з біології, хімії, географії «Електронну реєстраційну форму» за посиланням <https://forms.gle/rkDfeSB4iKfZwszZ9> **до 24 квітня 2025 року**.

Підтвердження про реєстрацію буде надіслане на електронну адресу учасника впродовж трьох робочих днів після відправлення реєстраційної форми. У разі відсутності підтвердження, прохання зв'язатися з Оргкомітетом.

Кожний зареєстрований учасник отримає **сертифікат** про участь у конференції-конкурсі.

У рамках конференції-конкурсу організатори планують відзначити сертифікатом про підвищення кваліфікації (8 годин) наукових керівників за активну участь їх учнів у заході. Електронна реєстраційна форма для наукових керівників за посиланням: <https://forms.gle/hUr3arAt969soNb96>.

Програма конференції-конкурсу

Програма конференції-конкурсу буде надіслана усім зареєстрованим учасникам на електронну пошту, яка буде вказана ними в реєстраційних формах, не пізніше 24 квітня 2025 року.

КОНКУРС ДОПОВІДЕЙ

Секції

1. Біологія.
2. Екологія.
3. Географія.
4. Хімія.
5. Валеологія та медицина.
6. Психологія.
7. Сільське господарство.

Робочі мови: українська, англійська.

Форми участі

- участь із доповіддю в режимі *on-line* на платформі Zoom з публікацією тез доповіді;
- участь із доповіддю в очному режимі з публікацією тез доповіді;
- участь без доповіді з публікацією тез доповіді.

Для учасників з першою та другою формами участі буде проведено **конкурс доповідей**. Переможців буде відзначено **дипломами I, II і III ступенів** та цінними **призами**.

За матеріалами конференції-конкурсу буде підготовлено і опубліковано на сайті університету та на сайтах-партнерах **збірник наукових праць**.

Умови подання матеріалів

Для забезпечення якісного проведення конференції-конкурсу та своєчасної підготовки збірника матеріалів **до 23 квітня** необхідно зареєструватись за посиланням <https://forms.gle/aaEjKqzjwrZ7Wvec9> та на електронну адресу Оргкомітету (pgf.mnp.conference@gmail.com) необхідно надіслати:

1. **Тези доповіді** у вигляді файлу, оформленого у текстовому редакторі Microsoft Word. Як назву файлу просимо використовувати прізвище автора латинськими літерами із зазначенням номера секції (див. вище). До прикладу: **Berezenko_1.doc** (перший автор **Berezenko**, секція 1).
2. Рисунки окремими файлами у чорно-білому форматі **jpg**. Як назву файлу просимо використовувати прізвище автора латинськими літерами. До прикладу: **Berezenko_fig1.jpg** (автор Berezenko, рисунок 1).

У **темі** листа просимо вказати прізвище автора (англійською мовою) та номер секції. До прикладу: **Berezenko_1**.

Вимоги до оформлення матеріалів

1. До публікації приймаються матеріали, які не публікувалися раніше.
2. Обсяг – 2–3 повні сторінки (включаючи таблиці і рисунки).
3. Матеріали повинні бути підготовлені з використанням редактора MS Word. Аркуш формату А4. Шрифт – Times New Roman, кегль 14; інтервал – 1,5; переноси відсутні. Абзац – 1,25 см; поля з усіх боків – 2 см; сторінки не нумеруються; вирівнювання – по ширині. Не допускається використання колонтитулів. У тексті використовуються однакові лапки («») та апостроф (').

Основний текст оформляється без використання оригінальних стилів, бажано уникати підтекстових зносок. Текст має бути ретельно вичитаний, не повинен містити прихованого тексту та тексту, що розмічений кольорами.

Рисунки в чорно-білому зображенні (режим градацій сірого Grayscale) подаються у тексті, а також окремими файлами у форматі **jpg** з роздільною здатністю 300 dpi. Шрифт для підпису рисунків – Times New Roman, 12 pt. Підписи до рисунків не включаються у рисунок.

Таблиці подаються з книжковою орієнтацією на сторінці. Примітки до таблиць наводяться під таблицею шрифтом Times New Roman, 10 pt. До прикладу:

Примітка. *відмінності порівняно з контролем достовірні при $p < 0,001$.

Примітки. *відмінності порівняно з контролем достовірні при $p < 0,001$, n – кількість зразків.

При написанні статті англійською мовою:

Note. M – molecular mass marker.

Notes: *callus-derived regenerants (primer A11), M – molecular mass marker.

4. Структура тез доповіді:
  - назва теми великими літерами (по центру, шрифт напівжирний);
  - ім'я та прізвище автора (по центру, шрифт напівжирний курсив);
  - електронна адреса автора (за наявності);
  - назва закладу освіти (по центру, шрифт звичайний);
  - прізвище, ім'я, по-батькові, посада (за наявності – науковий ступінь, вчене звання) наукового керівника;
  - через рядок відступу – текст: стисла характеристика проведеного дослідження із зазначенням його актуальності, мети, використаних матеріалів і методів, отриманих результатів та висновків;
  - у кінці через рядок відступу – Список використаних джерел (кегель 12 pt, інтервал – 1) – в алфавітному порядку відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 та наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. (додаток А).
5. По тексту посилання на джерела подаються у квадратних дужках (декілька – через крапку з комою) [1; 2; 4].

Зразок оформлення матеріалів

БІОІНДИКАЦІЯ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ (14 pt)

Олександр Березенко (14 pt)

berezenko@ukr.net (за наявності)

Комунальний заклад Сумської обласної ради «Сумська обласна гімназія – інтернат для талановитих та творчо обдарованих дітей» (14 pt)

Петрова Іванна Сергіївна,

вчитель біології вищої категорії КЗСОП «Сумська обласна гімназія – інтернат для талановитих та творчо обдарованих дітей»

(ПОРОЖНІЙ РЯДОК)

Текст (14 pt)

(ПОРОЖНІЙ РЯДОК)

Список використаних джерел (12 pt)

1. Чепінога В. Г. Основи економічної теорії : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2017. 240 с.
2. Кривов'язюк І. В., Смерічевський С. Ф., Кулик Ю. М. Ризик-менеджмент логістичної системи машинобудівних підприємств : монографія. Київ : Кондор, 2018. 200 с.
3. Мурашко І. С. Біономічний підхід до сталого розвитку підприємства. *Вісник Запорізького національного університету. Серія «Економічні науки»*. 2017. № 4. С. 43–49.

УВАГА! Автори несуть відповідальність за зміст і достовірність поданих матеріалів. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування використаних джерел буде розглядатися оргкомітетом як академічна недоброчесність.

Матеріали, які надійдуть після 23 квітня 2025 року або оформлені не за правилами (див. вище), оргкомітет не розглядатиме.

Електронну версію збірника матеріалів та сертифікати учасників конференції-конкурсу буде надано всім зареєстрованим учасникам безкоштовно.

ВІДКРИТИЙ ПРИРОДНИЧИЙ ТУРНІР З БІОЛОГІЇ, ХІМІЇ, ГЕОГРАФІЇ

Метою проведення Турніру є наукова популяризація природничих знань, підвищення інтересу учнівської молоді до поглибленого вивчення біології, хімії та географії, розвиток креативного мислення.

Форма участі: *on-line* на платформі Zoom.

Для участі в Турнірі необхідно **до 24 квітня** заповнити реєстраційну форму за посиланням <https://forms.gle/rkDfeSB4iKfZwszZ9>

Порядок проведення

- Турнір проводиться за блоками: «Біологія», «Хімія», «Географія», в кожному з яких потрібно буде виконати завдання, що представляються у формі тестів та відеосюжетів, які демонструють експеримент, явище, об'єкт, комп'ютерну модель тощо;
- відповіді на завдання даються у Google-формі, посилання на яку будуть надіслані кожному зареєстрованому учаснику на початку блоку;
- час, відведений на виконання завдання, повідомляється на початку блоку.

Визначення та нагородження переможців, призерів і лауреатів Турніру

- визначення переможців і призерів Турніру здійснюється шляхом підрахунку балів під час Турніру;
- переможцем є учасник, що набрав найбільшу суму балів, призерами є учасники, які за кількістю набраних балів посіли друге та третє місце; лауреатами є учасники, які набрали не менше 60% від суми балів переможця;
- переможець і призери нагороджуються дипломами відповідних ступенів та пам'ятними призами, лауреати – дипломами лауреатів.

Організаційний комітет

Міронєць Л.П., к.пед.н., декан природничо-географічного факультету СумДПУ імені А.С.Макаренка – *голова*;

Торяник В. М., к.б.н., доцент кафедри біології та методики навчання біології СумДПУ імені А.С.Макаренка – *заступник голови*;

Бабенко О. М., к.пед.н., завідувач кафедри біології людини, хімії та методики навчання хімії СумДПУ – *відповідальний секретар*;

Вакал Ю.С., PhD; **Данильченко О.С.**, к.геогр.н.; **Дубіковська А.В.**;
Король О.М., к.пед.н.; **Латишев В.С.**; **Литвиненко Ю. І.**, к.б.н.;
Луценко С.В., PhD; **Мацак С.В.**; **Харченко Ю.В.** к.х.н. – *члени організаційного комітету*.

Контактна інформація

Поштова адреса оргкомітету	Природничо-географічний факультет СумДПУ імені А.С. Макаренка, вул. Роменська, 87, м. Суми, Україна, 40002
Електронна адреса оргкомітету	pgf.mnp.conference@gmail.com
Електронна реєстраційна форма для участі в конкурсі доповідей	https://forms.gle/aaEjKqzjwrZ7Wvec9
Електронна реєстраційна форма для участі у відкритому природничому турнірі	https://forms.gle/rkDfeSB4iKfZwszZ9
Електронна реєстраційна форма для наукових керівників	https://forms.gle/hUr3arAt969soNb96
Телефони	+38 (0542) 68-59-11 – <i>деканат</i> природничо-географічного факультету СумДПУ імені А.С. Макаренка +38(066)34-79-650 – <i>Бабенко Олена</i> <i>Михайлівна</i> (відповідальний секретар)

ОЗБРОЄНІ ЗНАННЯМИ – ЗМАГАЙТЕСЯ Й ПЕРЕМАГАЙТЕ!

***ЧЕРЕЗ НАУКОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ-КОНКУРС – ДО МАЙБУТНЬОЇ
ПРОФЕСІЇ!***

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ОПИСІВ
ДЛЯ СПИСКУ ПОСИЛАНЬ**
(згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання.
Загальні положення та правила складання»)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
ДОКУМЕНТ	
Один автор	Чепінога В. Г. Основи економічної теорії : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2017. 240 с. Коннов О. Ф. Історична динаміка художнього стилю : монографія. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 187 с.
Два автора	Заброцький М. М., Шапошникова Ю. Г. Педагогічна психологія. Лекції : навч. посіб. Херсон, 2017. 144 с.
Три автори	Кривов'язюк І. В., Смерічевський С. Ф., Кулик Ю. М. Ризик-менеджмент логістичної системи машинобудівних підприємств : монографія. Київ : Кондор, 2018. 200 с.
Чотири і більше авторів	Світ рослин у творчості І. П. Котляревського : науково-популярні нариси / М. В. Гриньова та ін. Полтава, 2017. 112 с. <i>або</i> Сві трослин у творчості І. П. Котляревського : науково-популярні нариси. Полтава, 2017. 112 с. <i>або</i> Гриньова М. В., Оніпко В. В., Купріян К. В., Ходунай В. В. Світ рослин у творчості І. П. Котляревського : науково-популярні нариси. Полтава, 2017. 112 с.
Багатотомне видання	Енциклопедія історії України : в 10 т. / редкол. : В. А. Смолій та ін. Київ, 2003–2013. Т. 1–10. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.
Окремий том багатотомного видання	Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології : вибр. твори. Т. 1. Київ : Вища школа, 1983. 480 с. Хімічна енциклопедія : в 5 т. Т. 2. Київ : Вища школа, 1990. 671 с.
Колективний автор	Менеджмент у ХХІ сторіччі: методологія і практика : колективна монографія / Полтавський національний технічний ун-т ім. Ю. Кондратюка. Полтава : Сімон, 2015. 347 с.
Редактор, упорядник	Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с. Друк України. 2016 : стат. зб. / уклад. С. В. Буряк. Київ : Книжкова палата України, 2017. 100 с.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 2 листоп. 2017 р. Київ : Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2017. 246 с.

	Синантропізація рослинного покриву України : тези наук. доп. Всеукр. наук. конф., м. Переяслав-Хмельницький, 27-28 квіт. 2006 р. Переяслав-Хмельницький, 2006. 240 с.
Збірник	Україна - сузір'я культур : збірник. Київ : Новий друк, 2018. 244 с. Наука України у світовому інформаційному просторі : збірник. Київ : Академперіодика. 2018. Вип. 15. 104 с.
Переклад з іншої мови	Гарфорд, Тім. Речі, що змінили світ. Історія економіки в 50 винаходах : пер. з англ. Київ, 2018. 352 с.
Стандарти	ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація). ДСТУ EN 61010-2-020:2005. Вимоги безпеки до електричного устаткування для вимірювання, керування та лабораторного застосування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT). Київ : Держспоживстандарт України, 2007. IV, 18 с.
Дисертації, автореферати дисертацій	Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с. Устьян О. Ю. Клієнтоорієнтований маркетинг підприємств сфери розваг і відпочинку : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Полтава, 2018. 20 с.
ЧАСТИНА ДОКУМЕНТА	
Частина книги	Франко І. Украдене щастя // І. Франко. Твори. Київ, 1966. С. 322–419. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Майстренко В. М., Осадчук О. П. Теоретичні основи впровадження системи управління якістю. <i>Проблеми управління та економіки підприємств в сучасних умовах</i> : матеріали XV міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 23-24 квіт. 2019 р. Київ : НУХТ, 2019. С. 18-21. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 134–137.
Законодавчі та нормативні документи	Про захист рослин : Закон України від 14 жовт. 1998 р. № 180-XIV. <i>Відомості Верховної Ради України</i> . 1998. № 50/51. С. 914-924. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : затв. наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. Все про бухгалтерський облік. 2015. № 51. С. 21–42. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12 січ. 2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i> . 2017.

	<p>№ 20. С. 136–141.</p> <p>Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : затв. наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. <i>Все про бухгалтерський облік</i>. 2015. № 51. С. 21–42.</p>
Статті з періодичних видань	<p>Мурашко І. С. Біономічний підхід до сталого розвитку підприємства. <i>Вісник Запорізького національного університету. Серія «Економічні науки»</i>. 2017. № 4. С. 43–49.</p> <p>Близнюк О. П., Ставерська Т. О., Іванюта О. М. Формування кредитно-грошового механізму забезпечення сталого розвитку підприємств торгівлі України. <i>Бізнес Інформ</i>. 2019. № 7. С. 240–249.</p>
ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ	
Книги	<p>Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. 234 с. URL: http://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-07/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf (дата звернення: 02.11.2017).</p>
Статті з періодичних видань	<p>Костюченко Я. М. Механізми вирішення спорів в угоді про асоціацію між Україною та ЄС. <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право</i>. 2019. Вип. 56, т. 2. С. 144-147. URL: http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.56/part_2/31.pdf (дата звернення: 23.08.2019).</p> <p>Мірошниченко О. Ю., Карюк В. І. Етапи формування організаційно-економічного механізму інноваційної діяльності підприємств. <i>Ефективна економіка</i>. 2012. № 2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=932 (дата звернення: 22.01.2018).</p>
Законодавчі документи	<p>Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.09.2019).</p> <p>Про затвердження Порядку використання документів через обмінні бібліотечні фонди : наказ Міністерства культури України від 31 жовт. 2017 р. № 1131. URL: https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1583-17 (дата звернення: 02.08.2019).</p>
Сторінки веб-сайтів	<p>Органічне землеробство та його розвиток в Україні // Agronews : веб-сайт. URL: https://agronews.ua/node/24264 (дата звернення: 02.09.2019).</p> <p>Красива і дивовижна Полтава. <i>Моя планета</i> : веб-сайт. URL: http://myplanet.com.ua/?p=10440 (дата звернення: 10.09.2019).</p> <p>Чайка А. С. Інклюзивна освіта - шлях до повноцінної соціалізації учнів з особливими освітніми потребами. <i>Всеосвіта</i> : веб-сайт. URL: https://vseosvita.ua/library/inkluzivna-osvita-slah-do-povnocinnoi-socializacii-ucniv-z-oop-1906.html (дата звернення: 12.08.2019).</p>